

Onderstaand vindt u de eerste reactie op van MOB op: “Maatregelenpakket voor de stikstofproblematiek in de woningbouw- en infrastructuursector en voor de PFAS-problematiek”

Samenvatting

Het op 13 november 2019 gepresenteerde maatregelenpakket is alleen als noodmaatregel bedoeld om de bouw weer vlot te trekken. Het bevat een aantal maatregelen voor de korte termijn. Het kabinet heeft nog steeds geen lange termijn visie op de problematiek. Stikstofemissiereductie als gevolg van langzamer rijden wordt uitgeruild tegen (a) het mogelijk maken van huizenbouwprojecten en (b) nieuwe snelwegen. Juridisch gezien kan dat niet in de huidige overbelaste situatie. Het kabinet maakt weer dezelfde fouten als waarop het PAS is gesneuveld. Kennelijk zijn hier geen lessen uit getrokken.

Snelheidsverlaging

Deze is alleen maar tijdelijk en bovendien alleen van 06.00-19.00. Echter ook gedurende de nacht emitteren voertuigen NOx en belasten onze gezondheid en verzuren onze natuurgebieden. Er is geen enkele onderbouwing voor het niet doorvoeren van een algehele snelheidsverlaging. Deze maatregel is sowieso al nodig voor vermindering van stikstofdepositie op natuurgebieden en dus een herstelmaatregel. Juridisch kan de ruimte dus niet voor nieuwe activiteiten worden gebruikt. Gezien de tijdelijkheid van de maatregel kan de verminderde depositie als gevolg van deze maatregel niet worden gebruikt. Over handhaving geen woord. Kortom: een hoogst onzeker effect zodat de maatregel niet voldoet aan de juridische eisen.

Warme sanering van varkenshouderij

Slechts 30% van de vergunde ruimte wordt afgeroomd. De overige 70% mogen andere boeren dus gebruiken om uit te breiden. Dit betekent niet alleen verkwisting van overheidsgeld maar ook nog eens vragen om nieuwe juridische procedures.

MIRT-projecten

Quote:

“Het kabinet heeft besloten dat er ruimte komt voor de volgende zeven MIRT projecten: A27/A12 Ring Utrecht, A1/A28 knooppunt Hoevelaken, A6 Almere Lelystad, A4 Haaglanden, Innova 58 Tilburg Eindhoven, A27 Houten Hooipolder en Innova 58 Annabosch Galder. Voor deze zeven projecten was een snelheidsverlaging als mitigerende maatregel beoogd”.

Over welke ruimte heeft het kabinet het hier? Er is hiervoor geen ruimte. Deze tekst is kennelijk ook niet juridisch getoetst.

Een nieuw stikstofregistratiesysteem?

Kennelijk een “salderingsbank” met een nieuw verlaagje. Deze zijn in de pre-PAS periode allemaal gesneuveld.

Collectieve legalisatie van ruim 3000 meldingen

Het is volstrekt onduidelijk hoe het kabinet dit wil gaan aanpakken. Juridisch is dit ons inziens niet haalbaar als een collectieve actie.

Meeste boeren beschikken nu niet over een geldige vergunning

Kennelijk is het nog niet doorgedrongen dat de meeste boeren nu niet meer over een geldige vergunning beschikken omdat de bestaande vergunningen alleen over stalemissies gaan. Al deze boeren zullen dus een uitbreidingsvergunning moeten aanvragen.

Samenstelling veevoer

Het plan om de stikstofcrisis aan te pakken door enzymen aan veevoer toe te voegen is gevaarlijk en komt niet meer voor in het voorstel. Niet vermeld wordt dat sturen op verlaging van eiwit in het rantsoen van dieren ook zal gaan leiden tot minder melkproductie en tot minder snelle groei. Overigens was dit ook een PAS-maatregel die nooit van de grond is gekomen. Integendeel, boeren zijn voer gaan gebruiken met meer eiwit. De reductie van 3,6 mol/ha/jaar is daarom een slag in de lucht. Op veel plaatsen moet de stikstofdepositie met 500-800 mol/ha/jaar omlaag. Dus echt bijdragen aan de noodzakelijke depositieverlaging doet deze maatregel dan ook niet.

Opgeven van zwakke natuur

“Het kabinet gaat inzetten op opschonen van instandhoudingsdoelen die niet voortvloeiën uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, waaronder habitattypen die na aanwijzing nog zijn toegevoegd, en waar mogelijk te schrappen. Daarnaast wordt ingezet op het samenvoegen of herindelen van natuurgebieden”. Dit zal op de korte termijn zeker geen soelaas bieden. Het toont wel aan dat het kabinet bereid is om een deel van de Natura 2000-gebieden op te gaan geven.

Gevolgen voor luchtkwaliteit

In het pakket van maatregelen wordt niets gezegd over de hoge maatschappelijke kosten van luchtverontreiniging. Waarom geen verdergaande maatregelen zoals milieuzones in steden, waar vervuillende auto's niet meer mogen komen. Dan neemt het aantal vervuillende voertuigen vanzelf wel af en hoeft er geen overheidsgeld in te worden gestoken. Dit klemt des te meer nu onderwijs en jeugdzorg in hun voegen kraken als gevolg van gebrek aan geld.

Het kabinet heeft kennelijk totaal geen oog voor gezondheidseffecten op bijvoorbeeld jonge kinderen en hecht duidelijk meer belang aan het zo hard mogelijk rijden op de wegen.

Maatschappelijke partners

“Het kabinet zet zich tot het uiterste in om samen met provincies en de maatschappelijke partners tot een breder pakket aan maatregelen te komen”

Tot nog toe hebben wij hierover nog niets gemerkt: MOB heeft gedurende 2 minuten mogen inspreken bij de commissie Remkes.

Toekomst van Nederlandse intensieve veehouderij

Het lijkt onderhand duidelijk het concept van LNV om tot circulaire landbouw over te gaan al weer is verlaten. Ons inziens zijn de volgende ontwikkelingen onontkoombaar:

1. De Nederlandse agrarische sector dient over te gaan op low input landbouw zonder soja uit Zuid-Amerika en met weinig of geen kunstmest zoals biologische boeren nu al doen. Dit in combinatie met verplichte weidegang voor koeien.
2. Op termijn is het verstandig om de kippen en varkenssector geheel af te bouwen tot het niveau van de Nederlandse/regionale consumptie. Dat draagt ook nog eens bij aan de aanpak van de klimaatcrisis.

PFAS

Chemours emitteert nog steeds grote hoeveelheden PFAS (waaronder GenX) naar de lucht. Verwacht zou dan toch mogen worden dat de emissies van Chemours binnen zeer korte termijn tot nul zouden worden teruggebracht. Ook dit heeft kennelijk geen prioriteit voor het kabinet.